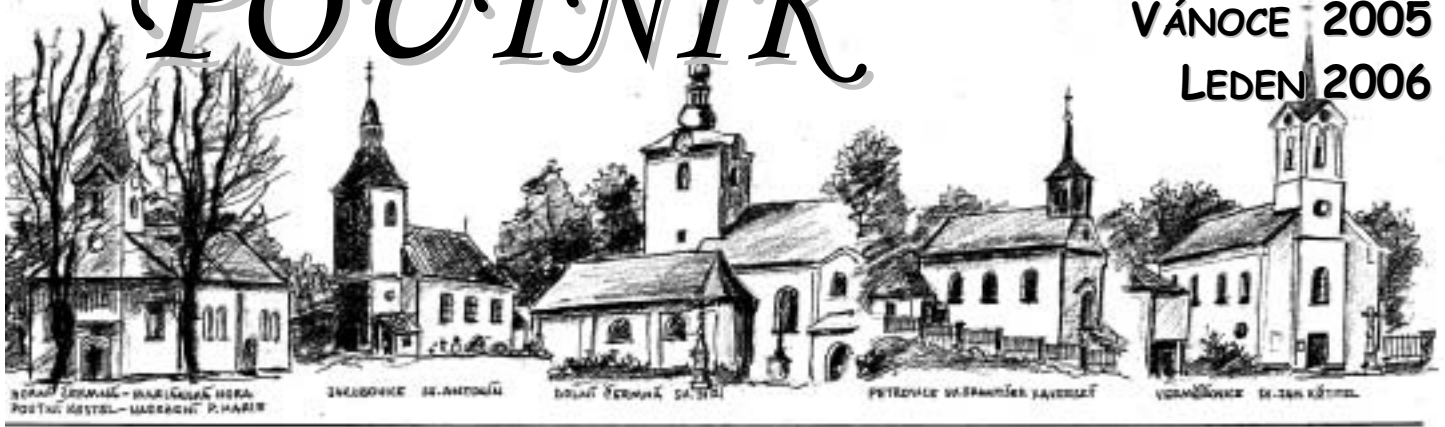

POUTNÍK

ROČNÍK IX/X
VÁNOCE 2005
LEDEN 2006

BETLÉM

Petr Piřha z knihy "Vánoce"

Daleko dříve než vánoční stromečky stavěly se v našich rodinách betlémy. Za tento zvyk vděčíme svatému Františkovi

z Assisi. Byl to veliký básník a veliké dítě. Díval se na svět udivenýma očima a bylo snadné naplnit jeho dlaň. Miloval všechno, co Bůh stvořil, a radoval se z jeho darů. Miloval na životě to, že může být součástí stvoření a stavěl se do jedné řady s deštěm i sluncem, skřivanem i motýlem. Byl svatý a nevěděl o tom. Byl dítě. Když uvažoval o narození Páně, zatoužil prožít ten úžasný okamžik, kdy Maria podržela na svých loktech děťátko, svoje děťátko, které bylo Synem Božím a Spasitelem světa. Šel na to s dětinskou vynalézavostí. Postavil otevřenou chatku s jeslemi, vypůjčil si oslíka a vola, aby stáli nad jeslemi, sehnal dva dobrovolníky, aby zosobnili Pannu Marii a svatého Josefa, vše připravil podle své představy, ovečky, slámu, všecko živé. Jen s děťátkem přišla potíž, neboť nikdo živé děťátko překvapenému Františkovi nepůjčil. Musil se

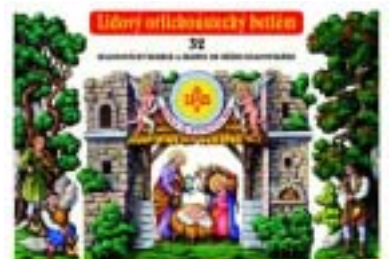
tedy spokojit s loutkou. Ale co by nezmožila jeho úžasná dětská představivost. Betlémská scéna stála jako opravdová a nad ní se sklenula skutečná noc, noc nejhlubší a nejdelší, noc nejtajemnější. A tehdy vyběhl František, aby jako pastýři přispěchal k jeslím a uviděl onen veliký zázrak lásky a života: dítě na matčině klíně. Zdálo se mu, že byl připočten do zpodobení scény a z jeho přebohatého srdce vytryskl proud vděčnosti za Boží dar žití. František vyzpíval jedno ze svých vrcholných vyznání, přednesl se slzami radosti kázání o bohatství, které se skrývá za pláštěm chudoby pro ty, kdo jsou pozorní a vděční a nechápu vše jako samozřejmost. Jesličky, zobrazení narození Krista v Betlémě, se díky františkánům rychle rozšířily jako vánoční zvyk po celém tehdejší křesťanstvu.

Dnes sotva kdo bude spěchat k jesličkám tak, jako k nim kdysi přiběhl sv. František. Nicméně si betlém stavíme na oči a jdeme se podívat na jesličky v kostele. Na mnoha místech mění se jesličky i v živou hru. Děti hrají živý betlém. Co nám ten obraz říká? Proč za ním jdeme? Není to jen proto, že je to hezké? V Betlémě Judském se narodil Ježíš Kristus. Nastal tam zlom v dějinách lidstva. Byl to nový počátek. V obrazu Betléma jde o okamžik narození toho velikého krále králů, který přišel, aby obnovil na světě harmonický stav, který byl porušen hříchem. Přichází jako Pán nového království, jež je zbudováno na laskavých a poctivých vztazích mezi lidmi, které je královstvím pravdy, spravedlnosti a lásky. Kolem tohoto krále, maličkého a bezbranného dítěte, shromažďují se lidé věrní novému království. Tak přijdou pastýři, tak přijdou mudrci. Tak jdeme i my. Kdo do Betléma nejde, ale zanedlouho ho dá brutálně napadnout, je etablovaná moc krále Heroda, který se děsí příchodu nového krále.

Návštěva jesliček je vlastně projevem našeho rozhodnutí patřit do onoho nového království, našeho rozhodnutí přijmout jiná pravidla mezilidských vztahů, než jsou ta, která nám často vadí, ale která sami rádi užíváme. Je to, anebo by to mělo být, rozhodnutí, že přestaneme podvádět, vydírat, chytračit, lhát, vytahovat se a pohrdat slabšími, a že se naopak začneme dělit a poctivě spolupracovat, že si chceme s lidmi rozumět a pomáhat, protože jsme přece sousedé a obyvatelé této země. Protože jsou jesličky zářícím jádrem osvobozeného světa, přitahují k sobě všechny a všechno. Odtud má se Kristovo království dostat až na konec světa. Tuto skutečnost vyjadřují umělci různě. V Brabantu se k jesličkám shromažďuje i veškeré živočišstvo, přilétají ptáci, připlouvají ryby, přiběhnou všechna zvířata i zvířátka. V městě s Hertogenbosh v Holandsku se celá jedna katedrální loď změní v nepřehlédnutelnou zoologickou zahradu.

Naši betlemáři jdou trochu jinou cestou, znázorňují vedle aktérů původní scény celou obec. Dobře to vidíme na vystříhaných betlémech našich malířů, které byly oblíbené v poslední třetině devatenáctého a počátkem dvacátého století. Zvláště dobře je to vidět na jesličkách Mikoláše Alše. Chystání betléma bývala velká práce a tichá zábava po celý advent. Někdy začínala příprava už v létě a na podzim, kdy bylo třeba vybrat mech, do kterého se figurky stavěly. V předvánoční době pak pracovali řezbáři a malíři, dělali figurky nové a opravovali staré. Betlemářská tradice v některých oblastech je stará řadu generací a patří ke cti rodiny. Na Orlicku např. lidé soupeřili o nejrozsáhlejší

a nejdovednější betlém. Musili kvůli tomu někdy vyklidit část jedné místnosti. Na zeď rozvinuli velký papír s obrazem krajiny a před ní stavěli rozsáhlou scénu s domy, stromy a velkým množstvím figur, které byly v průběhu vánoc vyměňovány. Králové nebyli tam hned od začátku. Sousedé se pak navštěvovali, chválili a kritizovali, radili a hlavně měli spolu dobrou vůli a krásný námět k hovoru. Znamé jsou také typické lidové betlémy z Příbramska a z Podkrkonoší. Všude jsou lidé hrdí na své betlémy a vždy se můžeme něčemu obdivovat. Jednou prostotě provedení, podruhé řezbářskému umění, jindy tajemným mechanismům, které figurkami pohybují, tu zvláštnosti přinášených darů - každý řemeslník nese svůj výtvar a najdeme i dítě, které nese hříbek, tam zase okouzlí nás vůně perníku, z kterého je celý betlém vytvořen. Nezapomeňme, že vánoce jsou svátky dětí i našeho dětství. Hrejme si trochu. Je to hezké.

BETLÉMY NEJ... U NÁS

Četl jsem před léty rozhovor s panem Zdeňkem Cinkanem, který je vášnivý sběratel betlémů. Účastnil se mnoha výstav betlémů doma i v zahraničí. Sběratel vlastní na 136 betlémů, a to všech forem: figurkové, ploché, trojrozměrné, skládací. Jsou vyrobeny z různých materiálů. Vlastní i vzácné historicky cenné betlémy, ale i betlémy současných tvůrců. Vlastní také více než 3 000 pohlednic betlémů a vánočních jesliček. Z tohoto kdysi uveřejněného rozhovoru jsme vybral několik zajímavostí o betlémech a předponou **nej...**

Nejsmutnější a nejdojímavější betlém vytvořila za druhé světové války francouzská vězeňkyně nacistického koncentračního tábora v Buchenwaldu. Jako materiál jí posloužily odštířky hadříků a papírů a chléb. Tvar betlémské jeskyně připomínal vězeňskou celu. Svatá rodina byla za zamřížovaným oknem. S dárky přicházeli otrhaní vězňové a partyzáni, coby daráři.

Nejslavnější betlém je samozřejmě Třebechovický, který vytvořili ve druhé polovině 19. století lidoví řezbáři Josef Probošt a slepý, ale zručný, Josef Kapucián a sekerník Josef Friml. Celý betlém vznikl 40 let. Je ze dřeva, včetně mechaniky, kterou dělal sekerník Friml. Betlém má úctyhodné rozměry: je 7 m dlouhý, 2,7 m široký a vysoký je 3,2 m. Má na 2000 vyřezaných předmětů (figur, zvířat, keřů, stromů, řemeslnických potřeb a strojů, domů a nástrojů), z toho je 450 figur, z nichž 171 figur je v pohybu. Důmyslný poháněcí mechanismus má 152 dřevěných ozubených koleček, mnoho vaček, pák, táhel a dalších převodových součástek. Betlém v horním pásu zobrazuje celý Kristův život: od narození (ústřední scéna) až po zmrtvýchvstání. V dolním pásu betléma jsou znázorněna řemesla a každodenní práce prostého lidu. Remeslníci buď předvádějí řemeslnou činnost a nebo nesou své výrobky jak dar Ježíškovi. Betlém byl s velikým úspěchem vystavován na světové mezinárodní výstavě v kanadském Montrealu v roce 1957.

Nejmenší betlém byl umístěn ve skořápce od vlašského ořechu. Postupně větší figurky byly vkomponovány do krabičky od zápalek, do krabičky od kancelářských sponek a do krabičky od čaje. Autorkou miniatur je výtvarnice Petra Linhartová z Náchoda.

Největším betlémem je betlém Tomáše Krýzy v Jindřichově Hradci, který je umístěn v Městském muzeu. Plocha jesliček je 20 m², je na ní umístěno přes 500 postavíček. Raritou betléma je osvětlení denní se sluncem a noční s měsícem a hvězdami. Některé postavíčky prý zpodobňují význačné i prosté měšťany města Jindřichova Hradce z konce 19. století.

Nejdražší betlém měli svého času v Levínské Olešnici, neboť pro štafírovací ozdoby postavíček byly použity drahokamy a polodrahokamy. Postavy byly vyrobeny z kašírovaného papíru a oblečeny do látkových oděvů. Osud těchto starých jesliček není známý (zachovalo se jen malé torzo). Je možné, že betlém ukryli a nebo s sebou odvezli vysídlení Němci.

Nejhmatnější betlém vytvořil slovenský umělec Peter Hanko z Košic, ještě v době Československa. Znázorňuje všechny postavíčky betléma v „Evině rouše“ a to jak ženské, tak i mužské postavy. Jen neoděnou Pannu Marii zahalují její dlouhé vlasy. Svatý Josef je zčásti zakryt jeslemi s nahým Ježíškem. Co tím chtěl autor vyjádřit, zda vzdor vůči režimu či náboženství, či podtrhnout osobní kouzlo nahých postav, není známo.

Nejsocialističtější betlém měl za úkol vytvořit ilustrátor Cyril Bouda v roce 1969. Svatý Josef má rysy tváře Alexandra Dubčeka. Jedním z daráčků je postava pionýrky, která na způsob socialistických oslav, nese transparent s nápisem: „Ať žije náš Ježíšek!“ Vdova po tvůrci tohoto betléma, paní Boudová, později vysvětlila přítomnost pionýrky v betlémě, jako podmínku vydání tohoto betléma. Strážci čisté ideologie KSČ prý požadovali další nesmyslnosti v betlémě, které však umělec odmítl nakreslit. Šlo tedy o ideologický kompromis. Kdo ví, zda umělec netvořil takovýto betlém třeba i jako ironii?

Možná by se daly najít z knih o českém betlémařství autora Vladimíra Vaclíka (mám jich celkem 6) další nej... o betlémech v České republice. Ale to by byla dlouhá studie. A tak alespoň těchto pár nej... o betlémech v ČR.

VÁNOCE U NÁS VE STARÝCH DOBÁCH

Češi jsou jediný národ na světě, který slaví vánoce příchodem Ježíška a dva týdny před nimi slaví Mikuláše. Ostatní národy slaví jen Mikuláše, kterému říkají Santa Claus, Noel, Děda Mráz a nevím jak ještě.

Abychom pochopili, jak se slavily vánoce dříve, musíme si říci, že na našem venkově se žilo tak chudě, jak si to dnes neumíme představit. Hlavní jídlo, po celý rok, byly brambory, zelí a řepa. Ovšem při neúrodě musel hospodář i s tímto málem velmi šetřit. Ráno se ohřála mísa vody omaštěná sádlem do ní se nadrobilo pár soust chleba, osolilo, na stůl se vysypal plecháč brambor uvařených ve slupce, které si každý před snědením rychle oloupal. Jedlo se rychle, protože na opozdilce pak nic nezbylo. V poledne bývaly brambory se zelím, maličko omaštěné. Večer znovu maštěná voda jako ráno. Říkalo se jí oukrop. Vaříme ho i dnes, ovšem plný vajčinek, česneku, brambor a podobně. S oukropem dřívějším nemá nic společného. Někdy se pro změnu syrové brambory nakrájely na tenké plátky a opékaly se v troubě. Stejně tak řepa. Jindy se řepa nakrájela na kusy, které se v troubě pařily ve vodě. Jedla se také čočka a kroupy. Také sedlé mléko se připíjelo k bramborám na loupáčku, mazaným tvarohem. Chleba býval schovávan, často zamykán. Dostupná byla jen část určená na jeden den, aby stačil vydržet do dalšího pečení. Peklo se totiž doma jednou za čtrnáct dní. Ke konci se jedl už hodně tvrdý. Nedalo-li se už jinak, jedla se jen střída, kůrky se pak večer namočily do vody a druhý den se z nich uvařila chlebová polévka.

Šetřilo se, ale v zimě nejvíce, protože krechty a sklepy nebyvaly velké, zásoby se kazily, něco snědly myši.

Ve chlévku bývala koza, bohatší měli krávu, někteří ovečky. Ovšem mléko patřilo prodeji. Pro užitek rodiny sloužilo jen to, co hospodyně nestačila prodat. Mléko které zksylo.

Na Štědrý den se držel půst. Náboženství předepisovalo najíst se dosyta jen jedenkrát za den a to bezmasým jídlem. Bylo dovoleno jíst jen maso rybí, protože apoštolové byli rybáři a první křesťané měli ryby ve znaku. Horlivost věřících však půst znásobila tak, že lidé od rána nejedli vůbec nic až do večera. Říkalo se – a říká dodnes – že kdo vydrží bez jídla až do večera, uvidí zlaté prase.

Večer hospodyně obyčejně nastrouhala syrové brambory, které rozestřela na plecháč a upekla. Říkalo se tomu barches nebo strouhanec. Také jej děláváme dodnes, ovšem silně omaštěný a navrch hodně cukrovaný. Hlavně jej však nemíváme na Štědrý den.

V mém dětství, po válce, jsme mívali na tento den k večeři filé. Otec totiž ryby zrovna nemiloval. Často dnes, když máme o vánocích kapra, vzpomínám, jak toto filé s bramborovou kaší bylo dobré a praktické. S přípravou kapra přibylo na tento dnes tak náročný den hodně starostí. Jeho zabití, svlékání kůže a hlavně odstraňování kůstek, které se nikdy nepodařilo udělat dokonale.

Jednou se nám stalo, že syn spolkl kost a začal se dusit. Seděl jsem naproti němu a uviděl to první. Vyskočil jsem a do otevřené pusy zabořil dva prsty, kost chytil a vytáhl. Teprve pak jsem si změřil, jak byla kost hluboko. Kdyby byl čas přemýšlet, asi bych to vůbec nedokázal. Tuto dobu však známe, vraťme se k dobám starším.

Kromě barchesu se dělávala rýžová nebo krupicová kaše, která bývala dříve dosti vzácným jídlem. Před tímto hlavním jídlem se dělávala ještě ovocná polévka ze švestek, jablek a hrušek. Tuto polévku dělávala, snad z nostalgie i moje maminka a pro mne to byla opravdu velká oběť. Naši řekli, že Ježíšek asi nepříjde, když ji nesním. Byla totiž nepřírozeně sladká.

Před jídlem hospodyně udělala kříž a po ní všichni kolem stolu. Řekla: „Nejprve vzpomeňme těch, kteří se tohoto okamžiku nedožili, nebo jsou někde ve světě mimo domov.“ Stávalo se často, že rodina nebyla kompletní. Muži bývali na vojně, dokonce ve válkách. Děvčata bývala ve službě u pánů. Sloužila-li poblíž domova, často večer mohla domů. Nejčastěji však byla daleko, v Praze, někdy až ve Vídni. Po tomto úvodu se rodina pomodlila Anděl Páně. Věta: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ je pro vánoce aktuální.

Domácí zvířata se ke zbytkům něco přidalo, jak to zapsal Erben: kravám po výslužce, kohoutovi česneku, hrachu jeho družce.

Po večeři hospodář řekl, že se s dětmi podívá, jestli už někde Ježíšek byl a uvidí-li ho, pozvou ho k nim. Než se děti ustrojily, hospodyně umyla nádobí a po jejich odchodu přinesla odkudsi stromeček, na něj navěsila něco jablíček, do papírků zabalila a navěsila křížaly, sem tam kousky cukru a nakonec připevnila pár svíček. Hospodář s dětmi zatím procházel vesnicí a všichni nahlíželi do oken těm, kteří už měli rozzářený vánoční stromeček. Tento okamžik známe také z Ladových obrázků, ovšem u těch nejchudších tímto pohledem vánoční radosti začínaly i končily. Teprve na Štěpána, kdy tyto děti chodily koledou, začaly vánoce i pro ně. Koledou tehdy chodil i učitel pro svoji roční výsluhu za výuku dětí. Když hospodář usoudil, že už hospodyně stihla vše připravit, řekl, že beztak Ježíšek prošel druhou stranou řeky a tak je minul. Zkusí se vrátit, jestli k nim už nepřišel.

Rád na tyto procházky vzpomínám. Otec nemíval moc času na takové procházky s námi. Brávali jsme drobné pozornosti pro přátele, příbuzné a sousedy. Položili jsme je za dveře a ťukali na okno. Z přitnutí jsme pozorovali děti, které už na tento okamžik čekaly, vybíhaly ven s křikem, že už Ježíšek přišel. Zázitek umocňovala obloha plná hvězd, na které jsme hledali Ježíškovy sáně. Při návratu, než jsme sundali čepice, rukavice, kabáty a boty, stačila maminka rozžít svíčky, zazvonit na zvoneček a vytratit se zadem. Vletěli jsme do pokoje a zářili víc než stromek.

Žili jsme v bohatší době, než jsem popisoval na začátku. Na stromku tak visely i ozdoby a kolem něj barevný papírový řetěz. Na stolku vedle stál v mechu papírový betlém. Na něm nosili darovníci Ježíškoví různé dary, nejčastěji Budišovu tureckou celozrnnou kávu a cikorku. Betlém totiž nechal vytisknout obchodník Budiš jako reklamu svého zboží. Nám se tento betlém velice líbil. Maminka však později na žocích kávy, nesených na velbloudech a na slonech, reklamy začernila tuší. Jak rád bych měl tento historický betlém dnes, ale takový je život. Nejvíce se nám stýská po věcech, které už nemáme a kdybychom je měli, nevážili bychom si jich. Pod stolkem byly pro každého balíčky. My k nim ještě nesměli. Za všechnu tu radost jsme měli

nejdříve poděkovat. Dělávali jsme to zpěvem koled. Otec nějakou začal ze zpěvníku a my se přidali. Uměli jsme všechny. Brzy jsme chtěli přestat a rozbalovat dárky, ale on začal vždy další a další. Mrzelo to, ale když jsem prožíval první vánoce v rodině své ženy, ze všeho nejvíce mi chyběl právě ten zpěv koled, až mi vyhrkly slzy. Nebyli tam na to zvyklí. Ale zpět do historie.

Dárky bývaly velice prosté. Děvčata dostávala panenku, kterou hospodář před svátky vyřezal z kusu dřeva a hospodyně trochu ustrojila. Kluci dostávali koníka, vyřezaného z prkénka, osazeného kolečky. Za něj bylo možno zapřáhat vše, co se našlo. Mladý vozka kočíroval tak jak slýchal u rodičů. Před rozjezdem křikl hyjé, chtěl-li vpravo hot, vlevo čehý, před zastavením eha nebo prr. Společně děti dostaly velkou hrst ořechů a křížal. Hospodář dostal balíček tabáku a hospodyně šátek do kostela.

Dospělá děvčata vybíhala na zahradu, obíhala bez a říkala: „Třesu třesu bez, pověz ty mi pes, kdes můj milý dnes. Pak naslouchala ze které strany uslyší vytí psa, tam že se vdá. Také do řeky vybíhala odvážnější vyhlížet na dně budoucnost. Doma mládež házela střevícem za hlavu. Když se otočil špicí ke dveřím, věřila, že do roka budou z domu. Budoucnost se lidé pokoušeli zjistit rozkrojením jablka napříč semeníkem. Viděli-li pak hvězdičku, věřili že rok přečkají ve zdraví, jinak by našli křížek. To by znamenalo smrt, k tomu však dojít nemohlo, žádná jablka ze semeníku křížek netvoří. Bylo-li po ruce olovo, mládež je na plotně v železném hrnku roztavila a pak vylila do studené vody. Z tvaru, který se takto z olova vytvořil pak hádali budoucnost. Tyto zvyky jsou velmi staré, z dob předkřesťanských a dokazují, že tato doba byla vždy pokládána za velice tajemnou.

Na dolňáku prý Jan Mareš a Franta Novák ze zalázně na Štědrý večer chodívali k otci Karla Moravce a do odchodu na půlnoční tam hrávali karty.

Když se všichni dost nabažili svými dary a starodávnými zvyky, začali se strojit na půlnoční mši. Náš kostel je pouze filiální a tak se na půlnoční mši chodilo do Čermné. Tehdy chodili opravdu všichni a tak se cesta zaplnila všemi sousedy. Mezi nimi se proplétali bohatší v huňatém kožichu uvelebení na saních za koněm. Děti i dospělí, kteří šli pěšky, si sdělovali cestou dojmy z prožitého večera a tak cesta ubíhala docela rychle. Po silnici se šlo jen, byla-li za vysokého sněhu protažena pluhem. Ostatně byla postavena až po roce 1895. Ještě dlouho potom se chodilo kratší cestou přes obecní les, nad dnešní obalovnou a do Čermné se vcházelo téměř na náměstí. Na kopci u sloupku Mariazell se rozléhal zvuk zvonu, volajícího farníky do kostela. Působilo to jistě nádherným dojmem. Lidé si v kostele vyslechli koledovou mši, podobně jako dnes. Než se dostali domů, bývalo kolem dvou hodin ráno.

Tu noc se tedy lidé moc nevyspali. V početných rodinách totiž museli rozložit šit slámy (tj. sláma s dlouhým stéblem), aby se mohli všichni dobře vyspat. V posteli často spali jen rodiče, ostatní po různu za kamny, na lavici apod., zbytek na zemi. Ráno se sláma zase uklidila na půdu nebo do chléva. Kdo měl dobytek, vstával již o páté, aby stihl jít znovu do Čermné na ranní božíhodovou mši. Teprve další den, na Štěpána, bývala mše ve Verměřovicích. Na té se znovu všichni sešli a tento den po obědě čekali na koledníky, kteří si s panem učitelem nacvičili pár koled. Kde lidé pak dali víc bylo víc i koled, někde třeba všechny.

Další den, nebyla-li neděle, už se vrátil do všedních kolejí. Kdo měl koně, jel do lesa, kdo je neměl, šel se sekerou osekávat chvojí. Většinou však rodina zasedla kolem stolu k šití knoflíků – „cvočkařit“, nebo dělat sirky máčením louček do fosforu. To bylo velmi nebezpečné a nezdravé. Starší členové rodiny zasedli ke stavu tkát pro faktora plátno, aby měli, jak jim stav sám rytmicky vyťukával „na cukr na kafe „.

Silvestr se tehdy neslavil. Nový rok všichni znovu oslavili zpívanou mší v kostele. Odpoledne většinou využili k návštěvě příbuzných v okolí. Týden nato všichni oslavili svátek Tří králů. Ti nejmenší a nejhudší chodili koledou v papírových čepicích a v hospodářově bílé košili, psát posvěcenou křídou na dveře tříkrálová znamení, s koledou, jak to po letech známe už i dnes.

No a pak už ze všech těchto radostných chvil vánočních zůstal jen ten papírový betlém za oknem (nadšenci stavěli veliké betlémy, na které se ostatní chodili dívat za hrst polínek či skrojek chleba), který se nechával stát do Hromnic a po nich zbyly z vánoc už jen dárky a vzpomínky.

JM

KULTURNÍ KALENDÁŘ

Po 26. 12 – 15.00 hod.	Vánoční koncert Big Bandu Lanškroun Sál lanškrounského zámku
So 14. 1. – 20.00 hod.	Lidový ples Kulturní dům ve Verměřovicích
Ne 15. 1. – 16.00 hod.	Ekumenická bohoslužba Evangelická fara v Horní Čermné
Út 17. 1. – 19.30 hod.	179. abonentní koncert KPH. Večer poezie s harfou Účinkují: V. Zawadská, L. Hārtelová Sál lanškrounského zámku
So 21. 1. – 20.00 hod.	Ochotnický ples Orlovna v Dolní Čermné
Po 23. 1. – 19.30 hod.	Koktejl – komedie o dvou dámách, které trpí samotou. Uspořádají koktejl, na který pozvou známé osobnosti Sál lanškrounského zámku
Čt 26. 1. – 17.30 hod.	Ghana – černá perla Guinejského zálivu Beseda cestovatele M. Stillera – doplněno o diapozitivy, domorodou hudbu a zajímavou ochutnávku. Sál lanškrounského zámku
So 28. 1. – 14.00 hod.	Dětský karneval Orlovna v Dolní Čermné

Pastorační plán ve farnosti Dolní Čermná na rok 2006

Plán byl schválený na jednání Pastorační rady farnosti dne 8. 12. 2005

Akce ve farnosti	Datum pořádání	Hodina konání	Místo konání
Vánoční představení dětí z farnosti „Kdy přijde Emanuel?“	7. ledna – sobota	15.00 h.	Kulturní dům Verměřovice
Ekumenické setkání v rámci společných modliteb za jednotu křesťanů	15. ledna – neděle	16.00 h.	fara Horní Čermná
Společné udílení svátosti nemocných	11. února – sobota 12. února – neděle 12. února – neděle	17.00 h. při mši svaté 9.00 h. při mši svaté 7.30 h. při mši svaté	kostel Petrovice kostel Verměřovice kostel Dolní Čermná
Postní duchovní obnova	25. března - sobota	po mši svaté v 7.30 h.	orlovna D.Čermná
Dobročinná akce „Misijní koláč“ a beseda s MUDr. Marie Svatošové o hospicech	26. března – neděle	po mši svaté v 8.00 h.	farní kostel D.Č. orlovna D.Čermná
Velikonoční vigilie a společné posezení v orlovně	15. dubna - sobota	19.00 h. po vigilii	farní kostel D.Č. orlovna D. Čermná
Poutní slavnost - sv.Jiří v Dolní Čermné	30. dubna - neděle	7.30 h. a 10.00 h.	farní kostel D.Č.
„Setkání s písní“ – jubilejní 10.ročník setkání rytmických skupin	6. května - sobota	14.00 h.	orlovna D.Čermná
Poutní slavnost v Petrovicích	14. května - neděle	9.00 h.	kostel Petrovice
První sv. přijímání dětí ve farnosti	28. května - neděle	7.30 h.	farní kostel D.Č.
Udílení svátosti biřmování	11. června - neděle	10.00 h.	farní kostel D.Č.
Slavnost Božího Těla	18. června - neděle	16.00 h.	Mariánská Hora
Poutní slavnost - sv.Antonín v Jakubovicích	18. června - neděle	10.30 h.	kostel Jakubovice
Poutní slavnost - sv.Jan Křt. ve Verměřovicích	25. června - neděle	9.00 h.	kostel Verměřovice
Pout' mládeže z farnosti na Velehrad	1. – 6. července		Velehrad
Mše svatá před kapličkou v Hůře	16. července – neděle	10.00 h.	Hůra
Poutní slavnost – Narození Panny Marie na Mariánské Hoře	10. září - neděle	7.30, 10.00 a 16.00 h.	Mariánská Hora
Posvícení v Petrovicích	24. září - neděle	9.00 h.	kostel Petrovice
Přechod Krkonoš - turistický pochod	7. října - sobota		
Posvícení v Jakubovicích	22. října – neděle	10.30 h.	kostel Jakubovice
Posvícení v Dolní Čermné	12. listopadu - neděle	7.30 h. a 10.00 h.	farní kostel D.Č.
Posvícení ve Verměřovicích	19. listopadu - neděle	9.00 h.	kostel Verměřovice
Adventní duchovní obnova	9. prosince - sobota	po mši svaté v 7.30h.	orlovna D.Čermná
Posezení při sklence vína – na sv.Jana	27. prosince - středa	19.00 h.	fara Dolní Čermná
Vánoční besídka dětí	28. prosince - čtvrtek	9.00 h. 10.00 h.	kostel Dolní Čermná orlovna D. Čermná
Šachový turnaj	29. prosince – pátek	17.00 h.	fara Dolní Čermná

Připravuje se: v srpnu 2006 zájezd naší farnosti na některé poutní místo.

Změna v programu Pastoračního plánu je vyhrazena!!

Přehled pravidelných aktivit na faře v Dolní Čermné

den	čas	akce	kdo	vede
pondělí	15.15 - 16.00 h.(týdně)	náboženství	studenti 8-letého gymnázia	Anna Motlová
	16.15 - 17.45 h.(týdně)	zkouška scholy	děti	A.Motlová a A.Pecháček
	od 19.45 h.(týdně)	zkouška zpěvu	chrámový sbor	
pondělí a čtvrtek	19.00 – 20.30 h.(týdně)	posilovna	pro zájemce	Tomáš Vondra
úterý	16.30 – 18.30 h.(1/14 dní)	setkání při kávě a čaji	ženy a dívky	M.Řeháková a J.Vondrová
čtvrtek	9.00 – 11.00 h. (1/14 dní)	Dětské klubičko	malé děti ve věku 0 – 4 let	Hana Zpěváková
pátek	16.00 - 16.45 h.(týdně)	farní knihovna	pro veřejnost	Anna Motlová
	16.45 - 17.45 h.(1/14 dní)	katecheze	biřmovanci	otec Pavel
	17.45 - 18.45 h.(1/14 dní)	zkouška zpěvu	mládež	
	20.00 – 22.30 h.(1/14 dní)	setkání	mládež	Jan Majvald
sobota	9.00 - 10.00 h. (1/14 dní)	schůzka	ministranti	otec Pavel
	15.00 - 16.30 h.(1/14 dní)	hry a povídání	děti z Dětského domova	Anna Motlová
	20.00 - 21.00 h.(1/14 dní)	biblická hodina	pro zájemce	otec Pavel
Neděle	8.30 - 10.30 h.(týdně)	setkání	muži	

ANKETA NA KONCI ROKU 2005

Milí čtenáři, myslím, že bude pro vás zajímavé, si čas od času přečíst názory některých osobností. Dnes jsem převážně oslovil duchovní, ale v příštích číslech našeho zpravodaje budou mít slovo laici nejrůznější profese, věku i názorového zaměření. Otázky pro oslovené zazněly příznačně v duchu této vánoční doby:

- 1.) **Zanedlouho se začne psát nový občanský rok 2006. S jakými plány a s jakým očekáváním do něho vy osobně vstoupíte?**
- 2.) **Co byste popřál(a) do nového roku všem našim čtenářům?**

Iva Marková, Letohrad, redaktorka Farního zpravodaje Okénko

- 1.) Abych pravdu řekla, nikdy mě konec roku nepřinutil k žádnému novému očekávání nebo předsevzetí. Co si ale uvědomuji a v novém roce chci prosazovat, protože to prosazují už teď, je ekologie. Můj známý, vodák, mi říkal o katastrofálním stavu našich podzemních vod. Byla jsem ohromena z jeho sdělení, že rapidně vysychají spodní vody, že čerpadla, která denně čerpají např. 10 hodin, teď čerpají jen 5 hodin, protože nemají co čerpat. Takže už dnes děti učím neplýtvat vodou, říkám jim, že pitná voda je poklad, protože spousta dětí na Zemi ji nemá. Snažím se děti učit, že žijí v bohatství, ze kterého mohou rozdávat. Je to ale trochu těžké učení...
- 2.) Do nového roku přeji všem vašim čtenářům radost ze života, zdraví a stálý zájem o váš časopis...

Jakub Keller, farář Sboru českobratrské církve evangelické v Horní Čermné

- 1.) Dobrá, tak tedy osobně: Rád bych si znovu uvědomil, s kým tu žiji. Vlastně jako každý nový den bych se chtěl nechat pozvat do tvůrčích vztahů s Bohem a s lidmi. Čekám, že bude přicházet mnoho nových otázek souhrnně vyjádřených v té jedné staré „Kde jsi člověče a k čemu?“ Vlastně jako každý nový den bych chtěl hledat cesty svého a nejen svého poslání. Těším se na lidskost a hodně na důvěru.
- 2.) Ať jste nesení Božím požehnáním vyjádřeným třeba takto:

Boží láska, bez které se životní zahrada mění v poušť, ať oživuje vše dobré, co skomírá.

Ať Vám dodává chuť do života, radost z toho, že tu můžete být, a ať Vás naplní pokojem.

P.Josef Hubálek, duchovní správce v Luži a poutního místa Chlumek

- 1.) Nejprve bych řekl, že můžeme mít různé plány, projekty, ale jak čteme v Písmu svatém: „Nestaví-li dům Hospodin marně se namáháme.“ Nezáleží to jen na naší představě a šikovnosti. Je důležité počítat a ptát se Toho, který nás povolal k životu a má svůj plán s celým světem jehož je původce. Určité plány mám v rámci své farnosti s tím, že se budu snažit naplňovat téma našeho roku v rámci naší diecéze a to je Písmo svaté. Byl proto vydán kalendář, který tuto myšlenku sleduje, a pak také malá publikace četba bible v rodině. Tolik tedy v krátkosti k této otázce.
- 2.) Čtenářům přeji do nového roku, aby dovedli, co nejlépe využít čas, který nám Bůh dává k naplnění úkolů, které jsou před námi. Rodinám ve farnosti přeji trpělivost, lásku, pokoj a radost. A nám všem dohromady, aby nás po celý rok provázelo Boží požehnání a ochrana P. Marie.

P.Miloš Kolovratník, vikář a duchovní správce v České Třebové

- 1.) Tato otázka mě zastihla zcela nepřipraveného. Obvykle ji řeším během adorace na Silvestra. Moje poslední předsevzetí se týká prožívání adventu. Letos jsem si jedno předsevzetí přidal a protože náš diecézní pastorační rok má téma "Písmo svaté", chci se alespoň některý den učit úryvky evangelia zpaměti. Druhé předsevzetí se týká toho, co je vyjádřeno v adventní prefaci: "A my v modlitbách a bdění čekáme, že se na nás naplní tvé sliby..." Vidím jako velký dar, když po celém dnu mohu zajít do kaple na faře a klečet v přítomnosti Ježíše. To je bdění, které chci. Obvykle na nic nemyslím, jen vnímám Jeho přítomnost a nechávám dozrát den jak byl, všechna setkání... Vzpomínám na předloňský rok, kdy se mi to dařilo a ovoce tohoto bdění přetrvalo hluboce do dalších měsíců nového roku. Ale letos jsem Pánu i svému předsevzetí (prozatím) nevěrný. A to říkám svým farníkům "Jaký advent, takové vánoce!"
- 2.) Často slyším slova, která vyjadřují, v jakém napětí a tlacích žijeme. Proto bych chtěl popřát, abyste uprostřed toho všeho "co musíme" neztratili ze zřetele, že jste Božími syny a dcerami. A protože téměř všichni, kteří čtete tyto řádky jste povoláni do života v manželství a rodině, pak vám také přeji, abyste si vědomě hledali čas na sebe a vzájemné vztahy v rodině a pak i ve farnosti. Přeji vám, aby se vám dařila spolupráce na rovině farnost - obec, vám, kteří nasazujete své síly a čas pro Kristovo království, abyste neochabovali v úsilí a také vám přeji, aby vaši farnosti Pán daroval nové povolání ke kněžství.

P.Karel Moravec, biskupský vikář pro pastorační práci v Hradci Králové

- 1.) Moje plánování se zpravidla omezuje na službu institucím, za které odpovídám – na úvahy o tom, co funguje a co je dobré zachovat, co je třeba změnit, rozpočty,... Částečně mě k plánování přinutil Pastorační plán diecéze pro rok 2006, jehož návrh jsme projednávali v říjnu na Diecézní pastorační radě. V diecézi bude v následujícím roce věnována větší pozornost Bibli, chceme povzbudit k četbě Písma a práci s biblickým textem. K tomu slouží např. diecézní stolní kalendář pro rok 2006, brožura „Četba bible v rodině“ připravená naším Katechetickým centrem, nebo biblická putovní výstava, začínající v lednu na biskupství v Hradci Králové. Osobní plány a očekávání zatím nemám, první leden pro

mě není ani žádným přelomovým datem. Chtěl bych denně žít jako 1. ledna, tedy vstávat do nového dne (stejně jako vstoupit do nového roku!) s odhodláním být tam, kde mě chce mít Pán, s nadějí a s důvěrou v jeho pomoc.

2.) Přeji všem čtenářům Poutníka radost a naději, stále vědomí Boží přítomnosti, dobré a spolehlivé přátele a dobrého duchovního pastýře (což nyní mají – ať jim vydrží!). Nakonec přidám ještě přání nejen pro čtenáře Poutníka, i když vypadá jako dětský dopis Ježíškovi: Příští rok budou parlamentní volby. Moc bych si přál, aby ti, kdo nám budou vládnout a kdo budou vymýšlet a schvalovat zákony:

- byli charakterní, nezištní a obětaví lidé, kteří své poslání přijmou jako službu
- aby jim šlo především o dobro celku a ne jen o prospěch úzké skupiny známých
- aby se nebáli prosazovat dobré a potřebné věci, i když proto nebudou populární
- aby byli slušní mezi sebou a dávali tak dobrý příklad všem, kdo jim naslouchají

A aby nezůstalo jen u zbožného přání, mohli bychom už nyní sami „přiložit ruku k dílu“ a modlit se za ně. Třeba nás pak příjemně překvapí...

Anketu uspořádal otec Pavel

ČEŠTÍ A MORAVŠTÍ BISKUPOVÉ AD LIMINA

Na cestu „Ad limina apostolarum“, k apoštolským prahům do Říma, se vydali všichni diezezní i pomocní čeští a moravští biskupové ve dnech 14. – 19.11.2005. Byla to první oficiální příležitost k jejich setkání s papežem Benediktem XVI. Během „Ad limina“ jednotliví biskupové představili papeži stav svých diecézí a podle tradice z nejstarších dob křesťanství putovali k hrobům sv. apoštolů Petra a Pavla.

Baziliku sv. Petra navštívili biskupové hned v úterý 15.11. a dále pod vedením předsedy ČBK arcibiskupem Janem Graubnerem, navštívili jednotlivé vatikánské úřady, papežské rady a kongregace.

Současně s biskupy uskutečnili cestu do Říma kněží, jáhni a poutníci z celé republiky.

Všichni se společně ve středu 16.11. zúčastnili generální audience u sv. Otce Benedikta XVI.

Odpoledne slavili mši sv. v bazilice sv. Pavla za hradbami. Hlavním koncelebrantem této mše sv. byl náš otec biskup Dominik Duka.

Ve čtvrtek 17.11. bylo po ránu na Svatopetrském náměstí neobvykle málo lidí, což opravdu potěšilo naše české poutníky. Jednak si mohli v klidu prohlédnout baziliku sv. Petra, ale hlavně bylo možné se u hrobu sv. Petra a hrobu sv. Otce Jana Pavla II. nejenom poklonit, ale také pokleknout a krátce se pomodlit. Velká radost se ještě znásobila, když jim bylo umožněno navštívit hrobku kardinála Berana, která není běžně přístupná.

Vyvrcholením čtvrtěčního dne bylo slavení mše sv. v bazilice Santa Maria Maggiore. Této mše sv. se účastnilo 17 českých a moravských biskupů, přes 20 kněží a jáhnů a výprava českých poutníků. Hlavním koncelebrantem byl tentokrát otec biskup Radkovský.

Po skončení mše sv. navštívili poutníci ještě čtvrtou z hlavních římských bazilik – San Giovanni v Lateráně.

V pátek slavili biskupové nešpory v bazilice sv. Klementa a mši svatou v kapli koleje sv. Jana Nepomuckého. Poutníci se účastnili mše sv. v poutním domě Velehrad a po snídani se vydali na cestu do Loreta – Svatyně svatého domku p. Marie, který sem byl přenesen z Nazareta.

Poslední, sobotní den, strávili poutníci v poutním místě San Giovanni Rotondo na Gargáně, kde žil svatý otec Pio. Mši sv. sloužil P. Pavel Dokládala přímo nad hrobem Otce Pia.

Celou pouť perfektně zajistil Fatimský apoštolát ČR ve spolupráci s CK VOMA Třebíč.

Vedle Otce P. Dokládala, který doprovázel poutníky, patří opravdový dík také řediteli CK VOMA panu Z. Vondráčkovi. Ten nejen cestu zajistil, ale také se celou dobu o naše poutníky opravdu svědomitě staral, všude provázel a opravdu všechny poučil svým vyčerpávajícím výkladem.

O tuto vydařenou pouť se zasloužili též oba řidiči, kteří s absolutním klidem a samozřejmostí zvládli veškeré dopravní situace nejen v zablokovaných římských ulicích, ale celých 3 500 ujetých km.

Všem, kdo se na přípravě a uskutečnění pouti podíleli, patří upřímné zaplat' Pán Bůh.

Zlý farář přejel hodného psa

To je název útlé knížečky kněze Jiřího Barhoně (1955 v Praze). Sám o této knížce napsal: "Uváděné příběhy a postřehy jsou ze života kněze. Když jsem se jím stal, věděl jsem, že nastává v mém životě velká změna. Jelikož kněžství je povolání od Boha, tušil jsem, že při tom bude i legrace. Netušil jsem však jaká. Něco z tohoto života je uloženo v následujících rádcích a něco málo možná také mezi nimi. V minulosti jsem z nich čítal např. spolubratřím kněžím, když měli narozeniny a ušetřil tak třicet korun za bonboniéru, kterou jim stejně darovali jiní. Právě pro takové příležitosti byly psány a zhruba takovou mají asi hodnotu - jako levná bonboniéra. Na přání některých z nich jsem je poskytl nyní k vydání s trpkým vědomím, že i levná bonboniéra se musí snít, když už ji někdo otevřel a nabídl. Tak dobrou chuť..."*

KNĚŽSKÉ POVOLÁNÍ

Čas od času se mě někdo zeptá, jaké je to být knězem, co to obnáší nebo jak jsem se k tomu dostal. Na to poslední musím popravdě odpovědět, že sám ani pořádně nevím. Je-li ve věcech Božích možný omyl, pak možná omylem. O kněžství jsem začal uvažovat až později a ještě v semináři jsem si nebyl úplně jistý. Tehdy se za každého bohoslovce modlila jedna řeholní sestra. V mém případě to ale sestřičky nějak popletly a modlily se dvě...

Tolik tedy o tom, jak jsem se stal knězem. Šlo by říci i něco více, ale někdy právě méně znamená více. A jaké je to být knězem? O tom už trochu více sdělit mohu, protože jím několik roků jsem. Přesněji řečeno jen několik, když uvážím mnohé spolubratry, kteří obětavě slouží ještě po své osmdesátce.

Kněžské povolání je jedno z nejkrásnějších na světě. Potvrdí vám to jistě ne jeden kněz, když se ho na to zeptáte, pokud ho zrovna nenajdete přivázaného na horolezeckém laně, jak opravuje věž kostela a někam vás nepošle - třeba pro kýbl

s maltou. Kněze poznáte např. podle oblečení. Svědomitý kněz mívá na sobě kleriku, anebo - jak již bylo naznačeno - montérky. Tyto dva základní druhy svého liturgického oděvu střídá v závislosti na tom, co a kde právě vykonává. Dále můžete kněze rozpoznat podle povahy. Ta je, respektive, by měla být, mírná až holubičí. Usměje se na vás i tehdy, když ho zataháte za nos nebo za ucho (ale raději to moc často nezkoušejte!). Jiným jeho poznávacím znamením je inteligence. Všichni kněží jsou totiž absolventy vysoké školy a ne jeden z nich také rozličných škol jiných, zpravidla zvláštních. Mezi ně se řadím i já. Třidvacet let jsem chodil do různých škol. Pamatuji si, do kterých, ale nepamatuji si, kvůli čemu.

Tedy když už alespoň v kostce víte, jak kněze rozeznat mezi ostatními, prozradím něco hlubšího a podstatnějšího. Třeba, že kněží mají být mezi sebou jedno, přece jen jsou rozdělení. Dělí se podle toho, jaké mají charisma pro různé druhy a oblasti pastorační. Někteří se zaměřují více na děti a na mládež, jiní zase na staré a nemocné, někteří jsou na stavby

a opravy kostelů, další pro změnu na liturgii atd. Já jsem kněz na baterky.

Ke své službě potřebuje kněz nutně spolupracovníky. Jestliže je nemá, má to těžké. Musí si pak všechno dělat sám a nemá ani, komu by vynadal, když to zkaží. Při mši sv. si zároveň ministruje, odbíhá od oltáře na kůr hrát na varhany, sám sobě si říká: „Pokoj vám! - I s tebou,“ což ho pochopitelně vyčerpává a frustruje. Proto svým kněžím pomáhejte vždycky a všude, kde můžete! Pán Bůh vám to oplátí - a když budete mít štěstí - oni také.

Velice může knězi pomoci dobrá hospodyně. Svědomitá farní hospodyně skočí nejen přes plot pro pírko, ale také pro pivko, když to pan farář po nedělním obědě potřebuje. Já momentálně žádnou nemám, ale na minulém působišti jsem jednu takovou měl. Bylo jí už 85 let a sloužila na faře nejen mně, nýbrž i dvěma mým předchůdcům, dohromady 25 roků. Za tu dobu poznala velmi dobře celou farnost i všechny lidi ze širokého a dalekého okolí. Proto měla pro každého v troubě připravenou bábovku a za dveřmi sekyru, podle toho, kdo na faru přišel. Přes svůj věk to byla žena velmi čilá a zbožná. Celý den bez ustání pracovala, večer od osmi do deseti se modlila a od deseti do dvou koukala na televizi. Takových farních hospodyní je dneska už málo.

Nemá-li kněz žádnou hospodyně, musí nějakým způsobem vyřešit problém stravování. Vyřeší-li ho tím, že se stane štamgastem místní restaurace, je po nějakém čase přeložen biskupem na jiné místo. Vyřeší-li to tím, že ho neřeší vůbec, je po nějakém čase přeložen také, a to na hřbitov. Z toho je patrné, jak je tento problém zapeklitý a vážný. Proto nemá-li váš kněz hospodyně, noste mu na faru každý den hodně jídla (nezapomeňte, prosím, že to musí také něčím zapít) nebo ho pravidelně zvete na obědy a večere k sobě domů, aby se tím vytvářelo neformální společenství mezi knězem a laiky, jak k tomu vybízí 2. vatikánský koncil. Takové společenství je zároveň znakem pulsujícího života farnosti. Jeho vzniku či růstu napomůžete, kromě uvedeného příkladu, také tím, že knězi darujete občas i něco jiného než jídlo. Vhodnou příležitostí k tomu bývá jeho svátek a narozeniny. Nevíte-li, kdy má váš kněz svátek nebo narozeniny, je to sice chyba, ale budete-li ho obdarovávat neustále, dvakrát do roka se určitě trefíte a Pán Bůh vám jistě tuto chybu odpustí. Přitom není třeba věnovat nějaké drahé a luxusní věci. S dojetím vzpomínám na jednu laskavou paní, která mi kdysi k Vánocům přinesla úhledně zabalený dárek a dodala, že je věnovaný ze srdce. Jak jsem poznal po jeho rozbalení, byl to dárek nejen ze srdce, ale také z bazaru.

Budete-li takto přistupovat ke svému knězi, stane se nejen vašim duchovním otcem, ale určitě i dobrým přítelem, který vás bude mít upřímně rád a bude se za vás modlit. Jistě vám také něco sem tam přinese. Třeba nějaký úhledně zabalený

dárek, kterých má na faře od laskavých dárců úctyhodnou sbírku.

TŘI CHLEBÍČKY PRO POPELKU

Ty chlebičky byly šunkové a ta Popelka byla Pašková. Paní Pašková, moje pětáosmdesátiletá farní hospodyně, které jsem vezl jako dar právě ty tři chlebičky od paní Dardové. Paní Dardová byla ještě o devět let starší a měla zrovna v ten den narozeniny. K povinnostem, a nejen povinnostem kněze, totiž patří navštěvovat také staré lidi. Přijel jsem jí poblahopřát, přivezl nějaký dárek a těšil se na její kafe, protože je to nejlepší kafe v Plzni. Mele ho na malém ručním bakelitovém mlýnku. Popravdě řečeno, ho melu sám, protože už jí to poslední dobou tolik nejde. Ona aspoň uvaří vodu. Ale o to kafe teď nejde ani o paní Dardovou, nýbrž o ty chlebičky. Pár jsme jich snědli a když ještě tři zbyly, jinak nedala, než že je musím vzít paní Paškové a srdečně ji pozdravovat, aby i ona něco měla z jejích narozenin.

Přijel jsem s nimi večer na faru do Dolní Bělé a chystal se je zanechat paní Paškové, když právě v tom přišla ta obava. Co když zrovna tyto tři chlebičky nebudou tak dobré jako ty, které jsme měli v Plzni? Stojí to za to, kdyby paní Paškovou rozbolelo břicho a musela jít, chudák, k doktorovi? Nikdy! To

přece nemohu dopustit. Proto jsem alespoň jeden ochutnal, abych zjistil, jestli není zkažený. Nebyl.

Jenže když jí přinesu dva chlebičky, vím na beton, co mi řekne: „Důstojný pane, vemte si jeden!“ Ona se vždycky o vše rozdělí. Co jiného mi zbývalo, než sníst druhý chlebiček, když by mě stejně neminul? Snědl jsem ho tedy, vzal poslední zbývající a zamířil s ním do prvního patra k paní Paškové – a při náhodném pohledu na hodiny s překvapením zjistil, že už je třičtvrtě na dvanáct. To dá rozum, že ji nebudu budít o půlnoci kvůli jednomu chlebičku. Ano, zajdu tam s ním zítra. Jenže zítra je přece pátek, ten chlebiček je šunkový a paní Pašková se v pátek postí od masa. A dát jí ho až v sobotu? To už může být opravdu zkažený! Život je někdy těžký. Musel jsem se obětovat a sníst i třetí chlebiček. Kvůli jinému bych to asi neudělal, ale kvůli paní Paškové ano. Ale ráno, hned jak se probudím, za ní zajdu, vyřídím srdečný pozdrav od paní Dardové a řeknu, jak dobré byly její chlebičky. Už teď vidím, jak se z toho bude radovat. Není to krásné být knězem a přinášet druhým radost?

LITURGICKÉ PŘEDMĚTY, ODĚVY, CHRÁMOVÝ PROSTOR (PÍSMENO A)

Skončili jsme rubriku „Svěťci v pranostikách“. Od tohoto čísla budeme uveřejňovat, podle abecedy, rubriku „Liturgické předměty, oděvy a chrámový prostor“. Hesla a vysvětlení je převzato z knihy Vlastimila Vondruška „Církevní rok“, kterou vydalo nakladatelství Dona v roce 1991.

Abluční nádobka - pokud podával kněz sv. přijímání mimo kostelní prostor a mimo mši sv., používal na vodu k omytí prstů tuto nádobku, spolu s malým bílým plátnem na otření rukou.

Alba - je bílý splývavý šat s normálně úzkými rukávy, spadající až na zem, kolem boků se podsouval šňůrou. Nyní se používá bílá alba zpravidla již jen s bílým páskem. Alba se vyvinula z antické tuniky. Ve starší době byla liturgickým oděvem osob s vyšším svěcením.

Amlupe - 1. mešní konvičky z kovu nebo skla na víno a na vodu k omývání rukou při mši sv.,

2. malá nádobka z cínu, stříbra nebo jiného kovu na sv. oleje pro křest, biřmování a pomazání nemocných.

Antependium - původně dřevěná malovaná deska či tabule z pozlaceného nebo postříbřeného plechu před menzou oltáře, později damaškové nebo brokátové oltářní závěsné plátno, kryjící menzu (přední stranu oltáře), zpravidla zdobené výšivkou, aplikacemi a krajkami. Je vždy v liturgických barvách církevního roku (fialové, červené, bílé, zelené a černé - od té se v pokoncilní době upouští).

Antifonář - je kniha s liturgickými zpěvy církevních hodinek.

Aspergil (aspersorium) - je nádobka s rukojetí a otvory v horní části, v níž je houbička nasáklá svěcenou vodou a nebo se noří do svěcené vody (kropáč). Slouží k vykráplení kostela a věřících.

Ambit - klenuté, původně ze strany nádvoří (rajského dvora), otevřené podloubí kostelů, klášterů a poutních kostelů.

Ambon - ve starých kostelích vyvýšené stanoviště mezi kněžištěm a lodí kostela. V určité době byla dvě, a to na východní a západní straně kněžiště. Ambon sloužil ke čtení Písma sv., je předchůdcem kazatelny. Dnes se používá výrazu pro pult, který je vpravo v kněžišti a čtou se na něm čtení a evangelium.

Apsida - zaklenuté ukončení hlavní lodi, polokruhového či později i jiného (čtvercového či několikaúhelníkového) půdorysu. Ve starokřesťanské bazilice stál v apsidě oltář a biskupský trůn. Význam však ztratila v době, kdy se vyčlenil chórový prostor a apside se stala jen jeho zakončením.

js.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA NAŠÍ FARNOSTI:

V lednu 2006 oslaví:

91 let	paní Marie Plháková	z Dolní Čermné	75 let	pan Ladislav Horák	z Dolní Čermné
86 let	pan Jiří Formánek	z Horní Čermné	73 let	paní Aloisie Bednářová	z Dolní Čermné
84 let	pan Josef Hrdina	z Verměřovic	71 let	pan Stanislav Ptáček	z Horní Čermné
81 let	paní Marie Severinová	z Dolní Čermné	71 let	paní Jiřina Krejsová	z Verměřovic
81 let	paní Marie Krátká	z Petrovic	65 let	pan Josef Foršt	z Dolní Čermné
79 let	pan Milan Pecháček	z Dolní Čermné	50 let	paní Marie Křivohlávková	z Verměřovic
77 let	paní Růžena Havlová	z Dolní Čermné	50 let	pan Ladislav Motl	z Dolní Čermné
75 let	paní Růžena Šimková	z Dolní Čermné			

Všem oslavencům jménem celé farnosti i jménem svým srdečně blahopřeji a vyprošuji Boží požehnání a pevně zdraví do dalších let.

otec Pavel

Ahoj děti!

V minulém adventním čísle Poutníka jste si mohly přečíst o malé dívce Naomi a dědečkovi Natanaelovi, který překrásně vypráví svůj příběh. A dnes konečně také pro vás všechny, od těch nejmenších až po ty vzrostlé.

Když snědí poslední olivy, položí Naomi dědečkovi hlavu na koleno a prosí: „Vyprávěj, dědečku!“ - „Copak mám vyprávět?“ Dědeček se tváří nechápavě, ale stejně ví docela přesně, co chce Naomi slyšet. „Příběh,“ žádóní Naomi, „přece tvůj příběh!“

„Aha, ten!“ usmívá se dědeček, odkašle si a začne:

„Před dávnou, dávnou dobou - mezitím uplynulo už třicet let...“ Počítá zářezy na své pastýřské holi a Naomi počítá s ním. „Tehdy přikázal římský císař Augustus, že mají být všichni lidé spočítáni. Ty víš, že Římané jsou...“

„Ano, ano! Já vím!“ přeruší ho Naomi, protože to není to, co chtěla slyšet. Rychle řekne: „Římané jsou cizí vládci, protože dobyli naši zem. Náš král Herodes musel dělat, co mu řekl římský císař. Tak jako dneska. A tehdy musel jít každý do města, kde se narodil, a musel se tam nechat zapsat.“

Naomi překotně vychrlila tento úsek příběhu, podle ní nejnudnější. Chtěla se přece dostat k tomu podivuhodnému! „Dobře, dobře,“ řekl dědeček. Opatrně si udělal pohodlí a vypravuje:

„Musel jsem tedy jít do města, kde jsem se narodil. Šel jsem na jih, do Betléma. Bylo to velmi daleko, putoval jsem mnoho dní. Jedné noci jsem přišel na louku, kde pastýři pásli ovce. Byl jsem unavený a sedl jsem si k ohni. Vyndal jsem z brašny flétnu a zahrál píseň. Tehdy jsem, Naomi, vyřízl první zářez do této hole.“

„Já vím!“ řekla Naomi netrpělivě. „Ale potom, dědečku, co bylo potom?“ - „Potom se stalo něco podivuhodného!“ Dědeček hovoří pomalu. Jeho oči se dívají do nekonečné dálky. „Černá obloha byla průzračná a tak jasná, jak si ani nedokážeš představit. A v tom světle se objevila ohromná jasná postava, byla průhledná a zářila...“ Dědečkův hlas se ještě více ztišil, byl tajemnější, když řekl: „Byl to anděl.“

„Anděl,“ zašeptala Naomi stejně tiše. „My jsme se ale velmi vyděsili,“ pokračuje dědeček, „a zakryli jsme si oslněné obličej rukama.“

„A potom?“ Naomi se dívá na dědečka široce rozevřenýma očima. „Potom ten anděl řekl: ‘Nebojte se, vždyt vám zvěstují velkou radost, která je pro všechny lid: Dnes se vám narodil v Betlémě Spasitel, který je Mesiáš, Pán. Najdete dítě, které leží v jeslích, zavinuté v plenkách.’“

Dědeček se podívá k nebi. „A opět se otevřela obloha,“ zvolá, jako by to všechno prožíval znovu, „a ve vzduchu bylo množství nebeských zástupů.“

„Samí andělé? A bylo jich hodně?“ ptá se Naomi. „A zpívali?“ - „Ano, zpívali, jak umí zpívat jen andělé - nadpozemsky.“ A jako vždy začne na tomto místě dědeček zpívat. Vlastně je to spíše takové bručení: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi lidem pokoj a radost.“ Drsně a chraplavě zní tato andělova slova z dědečkova hrdla, ale Naomi se jeho zpěv líbí. „Sláva na výsostech Bohu...“ Chvilku je ticho. Pak dědeček mluví dál: „Nechápali jsme, co se stalo. Byla tu už jen noční obloha. Asi se nám to zdálo, myslel jsem si. Tu se ale objevila na obloze zvláštní hvězda. Tato hvězda byla mnohem větší než všechny ostatní. Zářila směrem na jih, kde leží Betlém. Vyskočil jsem a zvolal: ‘Jdu hledat a pozdravit to dítě, které nám poslal Bůh’. Přehodil jsem si plášť přes ramena, vzal jsem do ruky hůl a flétnu jsem strčil do kapsy. Ale i pastýři vyskočili. Sehnali ovce dohromady a šli se mnou. Tak jsme společně putovali do Betléma.“

Dědeček vzal do ruky svou hůl. „Ta byla se mnou,“ řekl, „ta to všechno také prožila.“ Položil hůl před Naomi na zem a sepjal ruce, jak to dělal při modlitbě. Dědeček a Naomi se zadumaně dívali na hůl. Potom dědeček položil ruku Naomi kolem ramen a vyprávěl dále: „Betlém jsme uviděli již z dálky. Byla tam stáj,“ pokračoval dědeček, „stará a skoro na zbourání. Ale jaký zázrak: v jeslích leželo Božské dítě. Bylo zavinuté do plenek a vycházelo z něho světlo, které ozařovalo stáj a všechny, kteří v ní byli.“ Dědeček se v myšlenkách přenesl daleko, do světa svého podivuhodného příběhu. A v tomto světě se teď ocitla i Naomi. Vůbec by se nedivila, kdyby se nyní opět zjevil anděl.

„Poklekli jsme před tím dítětem,“ říká dědeček tiše, „modlili jsme se a zpívali písně. A já jsem jednu píseň zahrál na svou flétnu.“

„Tu píseň, kterou pořád hraješ?“ ptá se Naomi.

„Ano, je to ukolébavka. Napadla mne tam, před tím dítětem. Vložil jsem do té písně všechno: svou lásku a úctu, hvězdu, anděla, záři ve stáji. A to dítě se usmívalo.“

Když jsme vstali a šli zpátky ke stádům, bylo nám, jako bychom byli proniknuti něčím posvátným.

Nepromluvili jsme spolu ani slovo.“

Požehnané vánoční svátky vám všem přeje

(Otazníček)

Řešení z minulého Poutníka: Dobře prožitý advent připraví v našem srdci místo pro přijetí lásky, která SE ROZLÉVÁ OD NAROZENÉHO DĚTÁTKA V BETLÉMĚ DO CELÉHO SVĚTA (řešení osmisměrky).

Zprávy z farnosti DOLNÍ ČERMNÁ

Boží hod vánoční
25. prosince 2005
52. týden / 2005 –
1. týden / 2006

BOHOSLUŽBY V NAŠÍ FARNOSTI O VÁNOCÍCH:

25. prosince - NEDĚLE - Slavnost NAROZENÍ PÁNĚ – Boží hod vánoční

Kostelní sbírka je určena na opravu církevních objektů ve farnosti.

Pravidelná ranní mše svatá se, vzhledem k půlnoční bohoslužbě ve farním kostele v Dolní Čermné, dnes nekoná !!

- Verměřovice - 9.00 h. - za Josefa Maříka
Dolní Čermná - 10.30 h. - za farníky - *slavná zpívaná mše svatá*
Dolní Čermná - 15.00 h. - *zpívané latinské nešpory s požehnáním*

26. prosince - PONDĚLÍ - Svátek sv.Štěpána, prvomučedníka

- Dolní Čermná - 7.30 h. - za Ludmilu Marešovou, manžela a vnuka
Petrovice - 9.00 h. - za Jana Trampotu, manželku a syna
Dolní Čermná - 10.30 h. - za Bedřicha Dostálka - *rytmická mše svatá se zpěvem mládeže*

27. prosince - Úterý - Svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty

- Dolní Čermná - 6.45 h. - za Boží pomoc pro všechny bezdomovce a uprchlíky
Dolní Čermná – fara - 19.00 h. - *vánoční setkání farníků a posezení při sklence vína*

Na začátku setkání požehnáme víno k běžnému použití. Podle křesťanské tradice apoštol Jan kdysi požehnal nádobu s otráveným vínem a zbavil tím jed jeho účinku. Žehnané víno v den svátku tohoto svätce připomíná tuto událost a zdůrazňuje i přikázání lásky zaznamenané v jeho spisech. Duchovní správce zve všechny farníky na faru na sklenku dobrého vína !!

28. prosince - Středa - Svátek sv. Mlad'átek, betlémských dětí, mučedníků

- Dolní Čermná - 9.00 h. - za Boží požehnání pro všechny děti z naší farnosti

29. prosince - Čtvrtek - Pátý den v oktávu Narození Páně

- Dolní Čermná - 6.45 h. - za zemřelé rodiče, prarodiče a sourozence

30. prosince - Pátek - Svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa

Při mši svatě v Dolní Čermné proběhne již tradiční obnova manželských slibů.

- Dolní Čermná - 19.00 h. - za Marii Marešovou a manžela Jindřicha

31. prosince - Šobota - Sedmý den v oktávu Narození Páně

- Dolní Čermná - 7.30 h. - za Boží požehnání pro všechny rodiny z naší farnosti

Konec občanského roku 2005 - odpolední mše sv. na poděkování za přijatá dobrodiní s prosbou o pomoc do Nového roku 2006.

- Dolní Čermná - 16.00 h. - na poděkování za přijatá dobrodiní

1. ledna 2006 - NEDĚLE - Oktáv Narození Páně - Slavnost MATKY BOŽÍ

Světový den modliteb za mír.

- Dolní Čermná - 7.30 h. - za farníky
Verměřovice - 9.00 h. - za zemřelé členy rodiny Duškovy, Markovy a duše v očistci
Dolní Čermná - 10.30 h. - za Emila a Emílii Andrlovy
Dolní Čermná - 15.00 h. - společná adorace před Nejsvětější svátostí oltární a svátostné požehnání

2. ledna - Pondělí - sv. Basila Velkého a Řehoře Nazíanského, biskupů a učitelů církve

- Dolní Čermná - 18.00 h. - na úmysl dárce

3. ledna - Úterý – Nejsvětějšího Jména Ježíš

4. ledna - Středa – Středa po oktávu Narození Páně

- Dolní Čermná - 18.00 h. - na úmysl dárce

5. ledna - Čtvrtek – Čtvrtek po oktávu Narození Páně

- Dolní Čermná - 6.45 h. - na úmysl dárce

Dnes při mši svatě ve Verměřovicích požehnáme vodu, křídlo a kadidlo. Věřící si také mohou sami přinést medailky či zlaté křížky, které budou posvěceny.

- Verměřovice - 18.00 h. - za zemřelé členy rodiny Šťovíckovy a Jedličkovy

6. ledna - PÁTEK - Slavnost ZJEVENÍ PÁNĚ – svátek Tří králů

- Dolní Čermná - 6.45 h. - na úmysl dárce

Dnes při večerní mši svatě v Dolní Čermné požehnáme vodu, křídlo a kadidlo. Věřící si také mohou sami přinést medailky či zlaté křížky, které budou posvěceny.

- Dolní Čermná - 19.00 h. - za farníky

7. ledna - Sobota – Sobota po Zjevení Páně

- Dolní Čermná - 6.45 h. - na úmysl dárce

- Verměřovice - 17.00 h. - za Oldřicha Hrdinu, oboje rodiče a duše v očistci

POUTNÍK, VÁNOCE 2005 – LEDEN 2006

Vydává Farnost sv. Jiří Dolní Čermná 1, 561 53 Dolní Čermná

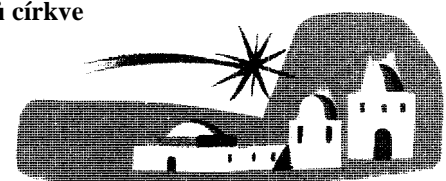
Internet: <http://dolnocermenska.farnost.cz>, e-mail: dolnocermenska@farnost.cz

Uzávěrka příštího čísla je 14. ledna 2006, Poutník vyjde 28. ledna 2006

Členové red. kroužku: P. Seidl, P. Mareš, J. Mařík, R. Mannl, V. Jansa, E. Jansová, J. Macháčková

Grafické zpracování: J. Adamec, T. Macháček, T. Bednář, P. Židek. **Za pravopis textu příspěvků zodpovídá uvedený autor.**

Tiskne Tiskárna DOBEL s.r.o., Dolní Čermná 231, Lanškroun, ☎ 465 320 144. Neprodejné, pouze pro vnitřní potřebu.

Zprávy z farnosti DOLNÍ ČERMNÁ

Pokračování
z předchozí stránky

8. ledna 2006 - NEDĚLE - Svátek Křtu Páně

Dnešním svátkem končí doba vánoční a začíná liturgické mezidobí.

- Dolní Čermná - 7.30 h. - za Matyldu Kroulíkovou, manžela a zetě
 Petrovice - 9.00 h. - za Petra a Růženu Duškovy a oboje rodiče
 Dolní Čermná - 10.30 h. - za Jana Hampla, manželku a rodiče - *slavná zpívaná mše svatá*

Příležitost ke sv.zpovědi od 25. 12. 2005 do 8. 1. 2006 :

ve farním kostele je vždy 30 minut před začátkem každé mše svaté (mimo nedělní a sváteční mše svaté v 10.30 h. !) a v pátek 6. 1. se zpovídá od 18.00 h. – do 18.55 h. Ve Verměřovicích se zpovídá: ve čtvrtek 5. 1. od 16.00 h. – do 17.55 h.

Akce ve farnosti:

akce	den	datum	čas	místo
rytmická mše svatá se zpěvem mládeže	pondělí	26. 12.	10.30 h.	kostel Dolní Čermná
posezení při sklence vína	úterý	27. 12.	19.00 h.	fara Dolní Čermná
mše svatá zaměřená pro děti	středa	28. 12.	9.00 h.	kostel Dolní Čermná
divadelní představení dětí z farnosti	středa	28. 12.	10.00 h.	orlovna Dolní Čermná
„Kdy přijde Emanuel?“				
tradiční šachový turnaj	čtvrtek	29. 12.	17.00 h.	fara Dolní Čermná
společná obnova manželských slibů	pátek	30. 12.	19.00 h.	kostel Dolní Čermná
děkovná bohoslužba na závěr roku 2005	sobota	31. 12.	16.00 h.	kostel Dolní Čermná
společná adorace před Eucharistií	neděle	1. 1.	15.00 h.	kostel Dolní Čermná
Dětské klubíčko	čtvrtek	5. 1.	9.00 h.	fara Dolní Čermná
pravidelná návštěva starších a nemocných farníků před prvním pátkem	čtvrtek	5. 1.	dopoledne	Dolní Čermná
příprava bířmovanců	pátek	6. 1.	dopoledne	Dolní Čermná
žehnání vody, kadidla a křídý	pátek	6. 1.	16.45 h.	fara Dolní Čermná
schůzka ministrantů	pátek	6. 1.	19.00 h.	kostel Dolní Čermná
divadelní představení dětí z farnosti	sobota	7. 1.	9.00 h.	fara Dolní Čermná
„Kdy přijde Emanuel?“	sobota	7. 1.	15.00 h.	Kulturní dům Verměřovice
biblická hodina	sobota	7. 1.	20.00 h.	fara Dolní Čermná
slavná zpívaná vánoční mše svatá	neděle	8. 1.	10.30 h.	kostel Dolní Čermná

Duchovní správce srdečně zve děti na vánoční setkání :

Tato besídka se uskuteční ve středu 28.12. v Orlovně v Dolní Čermné a to s následujícím programem :

od 9.00 h. - do 9.45 h. : mše svatá zaměřená pro děti ve farním kostele sv. Jiří v Dolní Čermné

od 10.00 h. - do 11.00 h. : vánoční představení dětí z farnosti: „Kdy přijde Emanuel?“

od 11.00 h. - do 12.00 h. : hry a soutěže podle věku dětí ve skupinách

Sestra Ludmila, Anička Motlová, já a všichni další pomocníci se na vás těšíme. Přijďte děti mezi nás!

otec Pavel

Služba lektorská - Leden 2006				
1. 1.	Ne	Matka Boží, Panna Maria	7.30 10.30	p. Venclová 402 Jansovi st. 7
6. 1.	Pá	Zjevení Páně – Sv. Tři králové	18.00	Marešovi 408
8. 1.	Ne	Křest Páně	7.30 10.30	Řehákovi 283 Klekarovi ml. 292
15. 1.	Ne	2. neděle v mezidobí	7.30	Vránovi 18 Venclovi 288
22. 1.	Ne	3. neděle v mezidobí	7.30	Filipovi 67 Jansovi 65
29. 1.	Ne	4. neděle v mezidobí	7.30 10.30	p.Vávrová 264 Jansovi ml. 7

Služba lektorská - Únor 2006				
5. 2.	Ne	5. neděle v mezidobí	7.30 10.30	Kunertovi 12 p.Krátký 73
12. 2.	Ne	6. neděle v mezidobí	7.30 10.30	Dvořákovi 406 Režný 403
19. 2.	Ne	7. neděle v mezidobí	7.30 10.30	p. Motlová 11 Hejlovi 232
26. 2.	Ne	8. neděle v mezidobí	7.30 10.30	Blažkovi 275 Adamcovi 18

POUTNÍK, VÁNOCE 2005 – LEDEN 2006

Vydává Farnost sv. Jiří Dolní Čermná 1, 561 53 Dolní Čermná

Internet: <http://dolnocermenska.farnost.cz>, e-mail: dolnocermenska@farnost.cz

Uzávěrka příštího čísla je 14. ledna 2006, Poutník vyjde 28. ledna 2006

Členové red. kroužku: P. Seidl, P. Mareš, J. Mařík, R. Mannl, V. Jansa, E. Jansová, J. Macháčková

Grafické zpracování: J. Adamec, T. Macháček, T. Bednář, P. Židek. Za pravopis textu příspěvků zodpovídá uvedený autor.

Tiskne Tiskárna DOBEL s.r.o., Dolní Čermná 231, Lanškroun, ☎ 465 320 144. Neprodejné, pouze pro vnitřní potřebu.